

آسیب‌شناسی شبکه‌های اجتماعی مجازی

Pathology of Virtual Social Networks

www.ketab.ir

صمد عدلی پور

مرتضی ملکیان

سمیره حاجیان

سرشناسه: عدلی پور، صمد، ۱۳۶۴
 عنوان و نام پدیدآور: آسیب‌شناسی شبکه‌های اجتماعی مجازی: شبکه‌های اجتماعی مجازی / مولفین صمد
 عدلی پور، مرتضی ملکیان، سمیره حاجیان.
 مشخصات نشر: تهران: پارسینه، ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری: ۲۴۲ ص.
 شابک: ۳-۱۷-۷۳۶۹-۶۰۰-۹۷۸ : ۹۸۰۰۰ ریال
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۲۸-۲۴۲.
 عنوان دیگر: شبکه‌های اجتماعی مجازی.
 موضوع: شبکه‌های اجتماعی پیوسته
 موضوع: شبکه‌های اجتماعی پیوسته — جنبه‌های اجتماعی
 شناسه افزوده: ملکیان، مرتضی، ۱۳۶۴
 شناسه افزوده: حاجیان، سمیره، ۱۳۶۴
 رده‌بندی کنگره: ۱۲ / ۷۴۲ / HM
 رده‌بندی دی‌سی: ۵۴
 شماره کتابخانه: ۳۸۵۶۱۲

نام کتاب: آسیب‌شناسی شبکه‌های اجتماعی مجازی
 مولفین: صمد عدلی پور، مرتضی ملکیان، سمیره حاجیان
 مدیر اجرایی: ناظر نشر و چاپ: سمیه فقیهی پور، جواد فقیهی پور
 طراح جلد: سمیه فقیهی پور
 ناشر: پارسینه
 چاپ و صحافی: مجتمع چاپ اول
 شابک: ۳-۱۷-۷۳۶۹-۶۰۰-۹۷۸
 نوبت چاپ: اول - تابستان ۱۳۹۳
 شمارگان: ۵۰۰ نسخه
 قیمت: ۹۸۰۰۰ ریال

جهت خرید این کتاب، به وبسایت www.blux.ir مراجعه فرمایید.

© حق چاپ این اثر، برای مولفین محفوظ است *

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ۱۲ فروردین، کوچه بهشت آیین، پلاک ۳۴، نشر پارسینه

فهرست مطالب

پیشتار

فصل ۱: مدی بر شبکه‌های اجتماعی مجازی.....	۱
فصل ۲: شبکه‌های اجتماعی مجازی و بر ساخت هویت مجازی.....	۵۱
فصل ۳: شبکه اجتماعی فیس‌بوک و روابط خانوادگی کاربران جوان ایرانی.....	۷۵
فصل ۴: تاثیر شبکه اجتماعی فیس‌بوک بر مدگرایی زنان و دختران.....	۹۳
فصل ۵: آسیب‌شناسی رفتار پرزه‌های اینترنتی بر روابط جنسی زوجها.....	۱۱۱
فصل ۶: استفاده اعتیادی از شبکه اجتماعی فیس‌بوک.....	۱۲۹
فصل ۷: تحلیل سبک زندگی جوانان کاربر شبکه اجتماعی فیس‌بوک.....	۱۴۶
فصل ۸: تحلیل ثانویه تحقیقات موجود درباره شبکه اجتماعی فیس‌بوک.....	۱۶۶
فصل ۹: آثار و پیامدهای سیاسی شبکه‌های اجتماعی مجازی.....	۱۹۲
فصل ۱۰: تاثیر شبکه اجتماعی فیس‌بوک بر اعتماد و مشارکت سیاسی جوانان.....	۲۱۲
منابع.....	۲۲۸

طی سال‌های اخیر، همه جوامع به درجات متفاوت با ظهور و گسترش رسانه‌های اطلاعاتی مواجه شده‌اند. پدیدار شدن مفاهیمی مانند جهانی‌شدن، اجتماع مجازی، جامعه اطلاعاتی، دوره پرستش اطلاعات، جامعه شبکه‌ای و فضای سایبر بر این واقعیت دلالت دارد که فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی، صورت‌بندی تازه‌ای از حیات اجتماعی را پدید آورده‌اند. این امر تا آن‌جا پیش رفته که در حال حاضر، ظرفیت تولید، توزیع و مدیریت بر اطلاعات به یکی از شاخص‌های قدرت ملی و معیار رتبه‌بندی کشورها تبدیل شده است. جامعه ایران نیز از این تحولات بی‌بهره نبوده است. در حال حاضر در ایران استفاده همگانی از فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی به‌ویژه اینترنت و شبکه‌های اجتماعی مجازی به یک واقعیت انکارناپذیر تبدیل شده است. چندی که کاربرد این رسانه‌ها ابتدا از سطح قشر تحصیل کرده آغاز شد، اما به تدریج بخش بزرگی از جمعیت عادی جامعه را تحت پوشش قرار داد. نکته درخور توجه این است که برخلاف این که ایرانی‌ها در طول تاریخ نسبت به نوآوری‌ها و مصنوعات غربی مقاومت نشان داده‌اند، اما در برابر تکنولوژی‌های ارتباطی جدید مقاومت خاصی نشان ندادند. شاید سرعت تغییر این تکنولوژی‌ها به اندازه‌ای بود که مجال تردید و چند چون را از مردم گرفته باشد. هم‌این سازگاری، نشانه آمادگی مردم برای قبول محصولات مدرن باشد. ویژگی‌های خاص دوره جهانی‌شدن به هویت‌یابی، انگیزه پیشرفت، تمایل به کشف امور ناشناخته، علاقه به یافتن فرصت‌های تحصیلی و شغلی، تفریح و شادی‌های عاطفی، تنوع‌طلبی و گرایش به همگام شدن با نوآوری‌های جهانی، از جمله تمایزهای است که مطلوبیت استفاده از این رسانه را در بین جوانان شدت می‌بخشد. علاوه بر این، سه درونمایه خاص فضای مجازی یعنی کسب لذت، آزادی ارتباط و دسترسی آسان، بر جاذبه این فضا می‌افزاید. وجوهی که جوانان بخش مهمی از سرمایه انسانی جامعه را تشکیل می‌دهند، تغییرات اجتماعی- فرهنگی این نسل را در این ظرفیت برخوردار است که منشأ دگرگونی‌هایی در دیگر سطوح جامعه باشد. از این رو شناخت این که آن‌ها چطور از قابلیت‌های فضای مجازی استفاده می‌کنند و از آن تأثیر می‌پذیرند، به یک متغیر مهم تبدیل می‌شود. در این راستا این پرسش مطرح می‌شود که آیا استفاده و حضور جوانان در فضای مجازی موجب اتصال گرفتن آن‌ها از ارزش‌های فرهنگی، افول پایبندی دینی، دگرگونی‌های هویتی و سبک زندگی، کاهش ارتباطات اجتماعی، افزایش انزوای اجتماعی و غیره خواهد شد؟ از آن‌جا که وقوع چنین تغییراتی ممکن نیست، نقش تعیین‌کننده‌ای بر فرایند جامعه‌پذیری و کیفیت تعامل جوانان با جامعه داشته باشد، می‌تواند شالوده‌های اطلاعاتی را تحت تأثیر قرار دهد. علاوه بر این، مطالعه آثار فضای مجازی شناخت ما را نسبت به خرده فرهنگ‌ها و ارزش‌ها می‌دهد. از این رو، مطالعه جامعه‌شناختی آثار و پیامدهای استفاده از ابزارهای فضای مجازی حائز اهمیت است. پاسخگویی عالمانه به این مهم نیازمند پژوهش‌های مستمر و دقیق است. کتاب حاضر، با تکیه بر یک رویکرد اکتشافی و با تلفیق و ترکیب پژوهش‌های صورت گرفته توسط نگارندگان طی سال‌های اخیر، درصدد است تصویر کلی از کیفیت و نوع پیامدهای استفاده جوانان از فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی به ویژه شبکه‌های اجتماعی مجازی ارائه دهد.